

Krivično materijalno pravo — sudska praksa Bosne i Hercegovine (2. dio)

Okolnosti koje utiču da kazna bude manja ili veća

Član 49. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

PRILIKOM ODMJERAVANJA KAZNE ZA UČINJENO KRIVIČNO DJELO SPOLNI ODNOŠAJ SA DJETETOM IZ ČLANA 207. STAV 1. KZ FBiH OPTUŽENOM SE NE MOŽE KAO OLAKŠAVAJUĆA OKOLNOST CIJENITI, NAVODNA INICIJATIVA OŠTEĆENE ZA VRŠENJE SPOLNOG ODNOŠAJA SA OPTUŽENIM, JER SE PROPISIVANJE NAVEDENOG KRIVIČNOG DJELA SPOLNOG ODNOŠAJA S DJETETOM KAO KRIVIČNOG DJELA ZASNIVA NA KRIVIČNOPRAVNOM STANOVIŠTU DA DIJETE, S OBZIROM NA SVOJ UZRAST I DOSTIGNUTU SOCIJALNU I EMOCIONALNU ZRELOST, NIJE SPOSOBNO DONIJETI SLOBODNU ODLUKU U POGLEDU VRŠENJA SPOLNOG ODNOŠAJA ILI S NJOM IZJEDNAČENE SPOLNE RADNJE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03 0 K 010458 13 Kž 3 od 31.07.2013. g.).

Izricanje optuženom mjere oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom.

Član 114. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

MJERA ODUZIMANJA IMOVINSKE KORISTI PRIBAVLJENE KRIVIČNIM DJELOM MOŽE SE OPTUŽENOM IZREĆI PRESUDOM KOJOM SE ON OGLAŠAVA KRIVIM ZA UČINJENJE ODREĐENOG KRIVIČNOG DJELA SAMO UKOLIKO JE U ČINJENIČNOM OPISU TOG DJELA U IZRECI PRESUDE NAVEDENO DA JE NJEGOVIM UČINJENJEM OPTUŽENI PRIBAVIO IMOVINSKU KORIST.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03 0 K 007924 12 Kž 8 od 22.05.2013. g.)

Način i postupak oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom

Član 115. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

MJEROM ODUZIMANJA IMOVINSKE KORISTI PRIBAVLJENE KRIVIČNIM DJELOM OD OPTUŽENOG SE NE MOŽE ODUZETI IMOVINA KOJA SE NE NALAZI U NJEGOVOM VLASNIŠTVU NEGO U VLASNIŠTVU DRUGIH OSOBA. AKO SE RADI O OSOBAMA KOJE SU VLASNIŠTVO NA TOJ IMOVINI STEKLE TAKO ŠTO IM JE OPTUŽENI PRENIO IMOVINSKU KORIST PRIBAVLJENU KRIVIČNIM DJELOM, TA SE IMOVINA OD TIH OSOBA MOŽE ODUZETI AKO IM JE PRENESENA BEZ NAKNADE ILI UZ NAKNADU KOJA NE ODGOVARA STVARNOJ VRIJEDNOSTI I AKO SU ONE ZNALE ILI MOGLE ZNATI DA JE IMOVINSKA

KORIST PRIBAVLJENA KRIVIČNIM DJELOM. U PROTIVNOM, OD OPTUŽENOG ĆE SE ODUZETI NOVČANA VRIJEDNOST IMOVINSKE KORISTI KOJU JE PRIBAVIO KRIVIČNIM DJELOM.

OSIM TOGA, DA BI SE OD OSOBA NA KOJE JE OPTUŽENI PRENIO IMOVINSKU KORIST PRIBAVLJENU KRIVIČNIM DJELOM ONA ODUZELA POTREBNO JE DA TE OSOBE BUDU POZVANE I SASLUŠANE NA GLAVNOM PRETRESU I POUČENE DA SU OVLAŠTENE DA U VEZI SA UTVRĐIVANJEM IMOVINSKE KORISTI PREDLAŽU DOKAZE I POSTAVLJAJU PITANJA OPTUŽENOM, SVJEDOCIAM I VJEŠTACIMA.

Neovlašćeno držanje vatrenog oružja, municije ili eksplozivne materije

Član 371. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

RADNJA IZVRŠENJA KRIVIČNOG DJELA NEDOZVOLJNO DRŽANJE ORUŽJA ILI EKSPLOZIVNIH MATERIJAMA IZ ČLANA 371. STAV 1. KZ FBiH JE ODREĐENA ALTERNATIVNO ALI SVE ALTERNATIVNO ODREĐENE RADNJE NE PREDSTAVLJAJU RADNJE UČINJENJA TOG KRIVIČNOG DJELA POD ISTIM UVJETIMA. DOK IZRADA, PREPRAVKA, PRODAJA, NABAVKA ILI RAZMJENA VATRENOG ORUŽJA PREDSTAVLJAJU RADNJE UČINJENJA OVOG KRIVIČNOG DJELA UVIJEK KAD SU ONE PREDUZETE NEOVLAŠĆENO, NEOVLAŠĆENO DRŽANJE VATRENOG ORUŽJA, MUNICIJE ILI EKSPLOZIVNE MATERIJAMA PREDSTAVLJA RADNJU UČINJENJA OVOG KRIVIČNOG DJELA SAMO KADA SE RADI O VATRENOM ORUŽJU, MUNICIJI ILI EKSPLOZIVNIM MATERIJAMA ČIJA NABAVKA GRAĐANIMA UOPĆE NIJE DOZVOLJENA.

Zastara izvršenja kazne

Presuda koja je donesena u tzv. nepravom ponavljanju krivičnog postupka kojom je izrečena jedinstvena kazna objedinjavanjem kazni iz više pravosnažnih presuda za pojedina krivična djela, ne može uticati na vrijeme apsolutne zastare izvršenja pojedinačnih kazni.

(Rješenje vijeća Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine, broj: S1 3 K 007674 12 Kž 2 od 25.04.2012. godine)

Mjesto izvršenja krivičnog djela

Kako se u predmetnom slučaju radi o takvom krivičnom djelu koje je tranzitnog karaktera i čije je mjesto izvršenja svako ono mjesto gdje se odvijao proces njegovog vršenja, a to prodrзумijeva cijeli prostor koji je obuhvaćen krivičnim djelom, što u predmetnom slučaju predstavlja prostor više država preko kojih je vršen prevoz opojne droge, uključujući i Bosnu i Hercegovinu, pa je shodno odredbi iz člana 23. KZ BiH mjesto izvršenja i teritorija Bosne i Hercegovine.

Zamjena kazne zatvora novčanom kaznom

Sudovi nisu ovlašćeni da na osnovu odredbe člana 42.a KZ BiH vrše ocjenu opravdanosti zamjene kazne zatvora novčanom kaznom, već samo zakonske mogućnosti takve zamjene, obzirom da se radi o pravosnažnim i izvršnim odlukama suda koje po zakonu ne podliježu mogućnosti preispitivanja opravdanosti i valjanosti izrečene krivičnopravne sankcije.

Iz obrazloženja:

Iako se prema jezičkom tumačenju može izvesti zaključak da je primjena ove odredbe fakultativna, odnosno da njena primjena zavisi od ocjene samog suda, ovo vijeće nalazi da iz njene prirode i namjene (otklanjanje štetnih posljedica kratkotrajnih zatvorskih kazni i rasterećenje zatvorskih ustanova – što je i jedna od preporuka Evropske komisije), proizilazi da se radi o takvoj odredbi čija primjena ne podrazumijeva naknadnu ocjenu opravdanosti zamjene pravosnažno izrečene kazne zatvora do jedne godine, novčanom kaznom, što se osnovano ističe u žalbi osuđenog I.Č. Da je zakonodavac mislio ostavljati mogućnost da sud u primjeni instituta zamjene kazne zatvora novčanom kaznom (ponovo) cijeni prirodu i težinu djela, srazmjernost tako dobijene novčane kazne sa tim djelom i mogućnošću postizanja svrhe kažnjavanja, onda bi on za tu svrhu predvidio i posebnu vrstu postupka, jer se zapravo radi o preispitivanju pravosnažne presude, što je u nekim drugim sličnim situacijama predviđeno, kao što je to žalbeni postupak ili ponavljanje postupka – pravo i nepravo.

Imajući u vidu navedeno, ovo vijeće nalazi da je mogućnost predmetne zamjene kazne zatvora novčanom kaznom, ostavljena na volju samom osuđenom i stoga primjena odredbe iz člana 42a KZ BiH zavisi od njegovog izbora: izrečena kazna zatvora ili novčana kazna. U tom smislu i treba razumjeti navedenu formulaciju zakona „može se zamijeniti“; dakle, ako osuđeni podnese zahtjev i ako on sadrži sve što je relevantno za predmetnu zamjenu.

(Rješenje vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj: S 1 2 K 006662 12 Kž od 29.02.2012.)

Djela u vezi sa progonom

Krivično djelo Zločini protiv čovječnosti učinjeno progonom predstavlja samostalno, alternativno postavljeno djelo, koje može biti učinjeno na jedan od načina pobrojanih u tačkama 172. stav (1) a) do k) KZ BiH, ali i radnjama koje su sadržane u drugim odredbama KZ BiH ili bilo kojem krivičnom djelu u nadležnosti Suda BiH, a koje radnje zajedno predstavljaju grubo i flagrantno uskraćivanje na diskriminatornoj osnovi nekog temeljnog prava koje je utvrđeno međunarodnim ili konvencijskim pravom, a koje doseže isti stepen težine kao i druga djela zabranjena članom 172. KZ BiH.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj X-KRŽ-07/419 od 28.01.2011. godine)

Dvostrani protivpravni napad i pitanje nužne odbrane

Član 26. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

U SITUACIJI KADA JE OPTUŽENI, NAKON VERBALNOG SUKOBA SA SVJEDOKOM M.C. I OŠTECENIM, TE FIZICKOG SUKOBA SA SVJEDOKOM M.C., PRILIKOM NAPUŠTANJA OBJEKTA OVIMA ZAPRIJETIO „POBICU VAS SVE KAD SE VRATIM“ I TIME NAJAVIO SVOJ POVRATAK U UGOSTITELJSKI OBJEKAT KAKO BI SE SA NJIMA OBRACUNAO, ZATIM NAKNADNO SA PIŠTOLJEM DOŠAO PRED TAJ OBJEKAT I POKUŠAO UCI UNUTRA ALI JE BIO SPRIJECEN OD ZAŠTITARA, PA JE OSTAO PRED OBJEKTOM U KOME JE OŠTECENI BIO BEZBJEDAN, ALI JE OŠTECENI, I PORED TOGA, SA PIŠTOLJEM U RUCI IZAŠAO NA TERASU OBJEKTA, A OPTUŽENI, KAKO BI GA LIŠIO ŽIVOTA IZ PIŠTOLJA ISPALIO JEDAN HITAC I OŠTECENOG POGODIO U NOGU, A OVAJ UZVRATIO I ISPALIO VIŠE HITACA IZ PIŠTOLJA U PRAVCU OPTUŽENOG I JEDNIM METKOM GA POGODIO U PREDJELU DESNE PODLAKTICE, OŠTECENI JE NA TAJ NACIN PRIHVATIO OBRACUN SA

OPTUŽENIM, PA SE NJIHOVE RADNJE NE MOGU PRAVNO OCIJENITI KAO NUŽNA ODBRANA ILI PREKORACENJE NJENIH GRANICA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 07 0 K 005399 12

Kžk od 08.10.2012. g.)

Očigledna nesposobnost za bezbjednu vožnju

Član 336. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

KAKO JE OPTUŽENI, UPRAVLJAJUCI SA MOTORNIM VOZILOM U STANJU TEŠKOG PIJANSTVA (KOJE NIJE ISKLJUCIVALO NJEGOVU URACUNLJIVOST), SUSTIGAO OŠTECENU BICIKLISTKINJU, PA JE, I PORED TOGA ŠTO JE ISPRED SEBE IMAO VIDNU PREPREKU KOJU JE MOGAO BLAGOVREMENO UOCITI, U TAKO JEDNOSTAVNOJ SAOBRACAJNOJ SITUACIJI, SA PREDNJIM DIJELOM VOZILA UDARIO U ZADNJI TOČAK BICIKLA I TIM UDAROM KOD NJE UZROKOVAO POVREDE OD KOJIH JE UMRLA, ON JE TAKVOM VOŽNJOM KOJA JE BITNO ODSTUPALA OD VOŽNJE KOJU BI U KONKRETNIM UVJETIMA PREDUZEIO VOZAC PROSJEČNIH PSIHOMOTORICKIH SPOSOBNOSTI, MANIFESTOVAO OČIGLEDNU NESPOSOBNOST ZA BEZBJEDNU VOŽNJU ŠTO PREDSTAVLJA JEDAN OD BITNIH ELEMENATA KRIVIČNOG DJELA TEŠKO KRIVICNO DJELO PROTIV SIGURNOSTI JAVNOG PROMETA IZ ČLANA 336. STAV 2. U VEZI SA ČLANOM 333. STAV 1. KZ FBiH.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 04 0 K 001648 11

Kžk od 16.01.2012.g.)

Opis Krivičnog djela

Član 336. stav 4. u vezi sa Članom 332. stav 3. Krivičnog zakona Federacije BiH

AKO CINJENICNI OPIS DJELA NE SADRŽI OPIS UZROČNO-POSŁJEDICNE VEZE IZMEĐU UTVRĐENE KOLICINE ALKOHOLA U KRVII OPTUŽENOG I KRŠENJA SAOBRACAJNOG PROPISA O NEPRILAGODENOJ BRZINI KOJA JE U KONKRETNOM SLUCAJU BILA NEPOSREDNI UZROK NASTANKA SAOBRACAJNE NEZGODE, A NITI CINJENICE I OKOLNOSTI KOJE BI UKAZIVALE NA TO DA JE KRŠENJE SAOBRACAJNOG PROPISA O

NEPODEŠENOJ BRZINI BILO GRUBO ILI BEZOBZIRNO, ONDA SE RADNJE OPTUŽENOG MOGU PRAVNO KVALIFIKOVATI SAMO KAO KRIVICNO DJELO TEŠKO KRIVICNO DJELO PROTIV SIGURNOSTI JAVNOG SAOBRAČAJA IZ ČLANA 336. STAV 4. U VEZI SA ČLANOM 332. STAV 3. KZ FBiH.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 070-0-Kž-06-

000056 od 23.03.2006. g.).

Neukazivanje pomoći osobi ozlijeđenoj u prometnoj nezgodi

Član 337. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije BiH

ZA POSTOJANJE KRIVIČNOG DJELA NEUKAZIVANJE POMOCI OSOBI OZLIJEĐENOJ U PROMETNOJ NEZGODI IZ ČLANA 337. STAV 2. U VEZI SA STAVOM 1. KZ FBiH NIJE BITNA OKOLNOST ŠTO BI, ZBOG TEŽINE I BROJNOSTI POVREDA KOJE JE ZADOBIO OŠTECENI U PROMETNOJ NEZGODI, NJEGOVA SMRT NASTUPILA I POD UVJETOM DA MU JE PRUŽENA BLAGOVREMENA MEDICINSKA POMOC U ZDRAVSTVENOJ USTANOVI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 070-0-Kžk-09-

000005 od 28.05.2009. g.).

Pitanje nužne odbrane

Član 26. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

POŠTO JE OPTUŽENI ZAUSTAVIO VOZILO IAKO JE SA ISTIM MOGAO PROCI PUTEM DO SVOJE VIKENDICE, ZATIM IZAŠAO IZ VOZILA NOSECI PIŠTOLJ U RUCI, DAKLE, LATIO SE PIŠTOLJA KADA NJEGOVA SIGURNOST NIJE BILA UGROŽENA OD STRANE MLADICA KOJI SU STAJALI NA PUTU ODNOSNO PORED PUTA, A POTOM ISPALIO JEDAN HITAC U ZRAK I UDARIO OŠTECENOG U POTILJAK GLAVE, TE PIŠTOLJ USMJERIO U NJEGOVOM PRAVCU ONDA SVE TE NJEGOVE RADNJE PREDSTAVLJAJU PROTIVPRAVAN NAPAD NA OŠTECENOG. RADI TOGA SE OPTUŽENI NE MOŽE USPJEŠNO POZVATI NA NUŽNU ODBRANU BEZ OBZIRA ŠTO JE PRIJE ISPALJIVANJA HICA IZ PIŠTOLJA U OŠTECENOG OD NJEGA ZADOBIO UDARAC PESNICOM U LICE, JER SE U NASTALOJ SITUACIJI TAKVO POSTUPANJE OŠTECENOG NE MOŽE SMATRATI PROTIVPRAVNIM NAPADOM VEC NAPROTIV ODBIJANJEM NAPADA OPTUŽENOG.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03 0 K 004273 10

Kž 2 od 02.03.2011. g.)

Neopravdan zahtjev za zamjenu novčanom kaznom kazne zatvora

Član 43.a). Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

SUD CE ODBITI ZAHTJEV OSUĐENOG ZA ZAMJENU NOVČANOM KAZNOM KAZNE ZATVORA AKO NADE DA SE U KONKRETNOM SLUCAJU SVRHA KRIVICNOPRAVNIH SANKCIJA I IZVRŠENJA KAZNE ZATVORA NE BI MOGLA OSTVARITI ZAMJENOM IZRECENE KAZNE ZATVORA NOVČANOM KAZNOM.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 07 0 K 004228 11

Kž 2 od 28.01.2011.g.).

PRAVNO SHVATANJE VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BOSNE I

HERCEGOVINE O PRIMJENI ČLANA 43A. KRIVIČNOG ZAKONA

FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

1. Za odlučivanje o zahtjevu osuđenog za zamjenu kazne zatvora do jedne g. novčanom kaznom, stvarno i mjesno nadležan je prvostepeni sud koji je donio pravomoćnu presudu kojom je izrečena kazna zatvora.
 2. U okviru stvarno i mjesno nadležnog suda, funkcionalno nadležno za postupanje po tom zahtjevu je vanraspravno vijeće (Član 23. stav 6. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine) odnosno sudija pojedinac ako je riječ o djelu za koje je nadležan sudija pojedinac.
 3. Odluku o zahtjevu osuđenog sud donosi nakon održanog ročišta na kojem je strankama i branitelju bilo omogućeno kontradiktorno raspravljanje o zahtjevu odnosno okolnostima koje su od značaja za donošenje odluke o zahtjevu.
 4. Ukoliko usvoji zahtjev osuđenog, sud će donijeti presudu kojom će kaznu zatvora do jedne g. izrečene pravomoćnim presudom zamijeniti novčanom kaznom, a, ukoliko nade da je zahtjev neosnovan donijeće rješenje o njegovom odbijanju.
 5. Pri zamjeni kazne zatvora novčanom kaznom jedan dan kazne zatvora izjednačava se sa 100,00 (stotinu) KM novčane kazne a sa jednim dnevnim iznosom novčane kazne kada je utvrđeni dnevni iznos novčane kazne veći od 100,00 (stotinu) KM.
 6. Pri odlučivanju o zamjeni kazne zatvora novčanom kaznom sud će voditi računa o svim relevantnim okolnostima koje se odnose na ličnost osuđenog i učinjeno krivično djelo kao o svrsi kažnjavanja i svrsi izvršenja kazne zatvora.
- Ovo Pravno shvatanje usvojeno je na sjednici Krivičnog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, održanoj 01.11.2011. g.

Nečovječno postupanje

Član 144. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ

NEČOVJEČNO POSTUPANJE JE JEDNA OD ZAKONOM ODREĐENIH RADNJI UČINJENJA KRIVIČNOG DJELA RATNI ZLOČIN PROTIV RATNIH ZAROBLJENIKA IZ ČLANA 144. PREUZETOG KZ SFRJ I STOGA KAO PRAVNI POJAM MORA U ČINJENIČNOM OPISU DJELA U IZRECI PRESUDE BITI KONKRETIZOVAN STVARNIM ČINJENICAMA I OKOLNOSTIMA KOJE SU ČINILE NJEGOVU SADRŽINU. STOGA, S OBZIROM DA JE TAJ PRAVNI POJAM, UNESEN U PREAMBULU ČINJENIČNOG OPISA DJELA U IZRECI PRESUDE, KONKRETIZIRAN U JEDNOJ OD TAČAKA KOJE SLIJEDE IZA PREAMBULE NAVODIMA DA JE OPTUŽENI F.M. MALTRETIRAO RATNE ZAROBLJENIKE I TO TAKO ŠTO JE RATNE ZAROBLJENIKE Z.A. I T.S. UDARAO RUKAMA I ŠAKAMA, PRAVILNO JE PRVOSTEPENI SUD IZVRŠIO PODVOĐENJE UTVRĐENIH ČINJENICA I OKOLNOSTI POD TAJ PRAVNI POJAM.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 070-0-Kžž-09-000011 od 27.01.2010. g.)

Neutvrđen identitet člana grupe

Član 2. stav 16. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

ZA POSTOJANJE KVALIFIKOVANOG OBLIKA KRIVIČNOG DJELA RAZBOJNIŠTVA IZ ČLANA 289. STAV 2. U VEZI SA STAVOM 1. I U VEZI SA ČLANOM 31. KZ FBiH, UČINJENOG U SASTAVU GRUPE KOJA PREDSTAVLJA UDRUŽENJE NAJMANJE TRI OSOBE, NIJE OD ZNAČAJA OKOLNOST DA NIJE UTVRĐEN IDENTITET JEDNE OD TIH OSOBA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 03 0 K 001576 09 Kž 4 od 26.11.2009. g.)

Otežavajuće okolnosti

OKOLNOSTI DA SE OŠTEĆENI PRIDRUŽUJE KRIVIČNOM GONJENJU OPTUŽENOG I DA PREMA NJEMU POSTAVLJA IMOVINSKOPRAVNI ZAHTJEV NE MOGU SE CIJENITI OPTUŽENOM KAO OTEŽAVAJUĆE JER SE RADI O UOBIČAJENOM STAVU OŠTEĆENIH PREMA KRIVIČNOM GONJENJU OPTUŽENIH I KORIŠTENJU NJIHOVIH ZAKONSKIH PRAVA DA U KRIVIČNOM POSTUPKU PODNESU PRIJEDLOG ZA OSTVARENJE IMOVINSKOPRAVNOG ZAHTJEVA NASTALOG USLJED UČINJENJA KRIVIČNOG DJELA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 03 0 K 001554 09 Kž 2 od 27.10.2009. g.)

Ubistvo na podmukao način

Član 166. stav 2. tačka a) Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

KOD KRIVIČNOG DJELA UBISTVA NA PODMUKAO NAČIN POSTOJANJE SUBJEKTIVNIH I OBJEKTIVNIH ELEMENATA NEOPHODNIH ZA OCJENU USMRĆENJA DRUGOG KAO USMRĆENJA NA PODMUKAO NAČIN PROCJENJUJE SE PREMA POSTUPCIMA OPTUŽENOG U ODNOSU NA OŠTEĆENOG, A NE U ODNOSU NA OKOLINU. RADI TOGA SU ZA POSTOJANJE OVOG KRIVIČNOG DJELA NEBITNE OKOLNOSTI DA SE DOGAĐAJ DESIO NA JAVNOM MJESTU ZA VRIJEME DANA I DOBRE VIDLJIVOSTI, TE DA OPTUŽENI NA LICU NIJE IMAO NIKAKVU MASKU I DA SU TO OKOLNOSTI KOJE NISU OMOGUĆAVALE DA UBISTVO OSTANE NEOTKRIVENO.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 04 0 K 000821 10 Kž 2 od 14.04.2010. g.)

Upotrebna lažne javne isprave

Član 373. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

AKO JE OPTUŽENI UPOTRIJEPIO VOZAČKU DOZVOLU KOJA JE PRETHODNO KAO IZGUBLJENA BILA OGLAŠENA NEVAŽEĆOM, ONDA UPOTREBA TAKVE VOZAČKE DOZVOLE PREDSTAVLJA UPOTREBU LAŽNE JAVNE ISPRAVE JER SE ONAJ KO JE NA NJOJ BIO OZNAČEN KAO NJEN IZDAVATELJ VIŠE NIJE MOGAO SMATRATI NJENIM IZDAVATELJEM.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Kžž-09-000013 od 10.03.2010.g.)

Značenje pravnog pojma institucija kao obilježja krivičnog djela

Član 384. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

S OBZIROM DA SE U ZAKONSKOM OPISU KRIVIČNOG DJELA PRONEVJERE U SLUŽBI IZ ČLANA 384. KZ FBiH KAO UČINITELJ DJELA NE ODREĐUJE ISKLJUČIVO SLUŽBENA ILI ODGOVORNA OSOBA, ZATIM DA SE U ZAKONSKOM OPISU DJELA KAO PREDMET DJELA NE ODREĐUJE SAMO NOVAC, VRIJEDNOSNI PAPIRI ILI DRUGE POKRETNINE POVJERENE ODREĐENOJ OSOBI U SLUŽBI NEGO I NOVAC, VRIJEDNOSNI PAPIRI ILI DRUGE POKRETNINE POVJERENE ODREĐENOJ OSOBI UOPĆE NA RADU, DA ČLAN 2. KZ FBiH (ZNAČENJE IZRAZA U OVOM ZAKONU) NE SADRŽI ZAKONSKU DEFINICIJU POJMA „INSTITUCIJA“, DA ZAKONSKI OPIS DJELA NE SADRŽI BLIŽE OZNAČENJE POJMA „INSTITUCIJA“ U SMISLU OGRANIČENJA TOG POJMA SAMO NA JAVNE INSTITUCIJE ILI SAMO NA INSTITUCIJE VLASTI, TE DA SE U ZAKONSKOM OPISU OVOG KRIVIČNOG DJELA NE GOVORI O INSTITUCIJAMA FEDERACIJE NEGO O INSTITUCIJAMA U FEDERACIJI, OČITO JE DA SE POJAM „INSTITUCIJA“ IZ ZAKONSKOG OPISA NAVEDENOG KRIVIČNOG DJELA MORA SHVATITI KAO SVAKI OBLIK PRAVNO ORGANIZOVANOG RADA, A ŠTO SU SVAKAKO I PRIVATNA PREDUZEĆA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Kžk-07-000018 od 18.02.2010. g.)

Dogovor saučinitelja

Član 31. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

ZA SVOJSTVO SAUCINITELJA U UCINJENJU ODREĐENOG KRIVIČNOG DJELA NIJE NEOPHODNO DA POJEDINOSTI PROUZROKOVANJA POSLJEDICE ODNOSNO POJEDINOSTI NACINA PREDUZIMANJA RADNJE IZVRŠENJA BUDU OBUHVACENE DOGOVOROM SAUCINITELJA, IZRICITIM ILI PRECUTNIM, PA STOGA NE MORAJU BITI NI OBUHVACENE SVIJEŠĆU SVAKOG SAUCINITELJA.

Kž 3 od 30.09.2009. g.).

Saučiniteljstvo i podjela plijena

S OBZIROM NA ODREDBU ČLANA 31. KZ FBiH, PREMA KOJOJ SAUCINITELJSTVO POSTOJI KADA VIŠE OSOBA ZAJEDNICKI UCINE KRIVICNO DJELO ILI PREDUZIMAJUCI ŠTO DRUGO CIME NA ODLUCUJUCI NACIN DOPRINOSE UCINJENJU KRIVIČNOG DJELA, ONDA SE ZAKLJUCAK SUDA DA SU OPTUŽENI POSTUPALI KAO SAUCINITELJI NE MOŽE DOVESTI U PITANJE ŽALBENIM NAVODIMA DA NEMA DOKAZA KOJI SE ODOSE NA PODJELU PLIJENA IZMEĐU SAUCINITELJA. OVO ZBOG TOGA, ŠTO PODJELA PLIJENA

SLIJEDI NAKON UCINJENJA KRIVIČNOG DJELA I NE PREDSTAVLJA NUŽNI KONSTITUTIVNI DIO SAUCINITELJSTVA.

Član 43.a. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

BUDUCI DA KZ FBiH ZAMJENU IZRECENE KAZNE ZATVORA NOVCANOM KAZNOM VEZUJE ISKLJUCIVO ZA TEŽINU IZRECENE KAZNE, A NE I ZA TEŽINU KAZNE PROPISANE U ZAKONU ZA ODNOSNO KRIVICNO DJELO, ZAKLJUČAK SUDA O OSNOVANOSTI ZAHTJEVA ZA ZAMJENU IZRECENE KAZNE ZATVORA U TRAJANJU DO JEDNE G. NE MOŽE SE TEMELJITI ISKLJUCIVO NA TEŽINI ZAKONOM PROPISANE KAZNE ZA PREDMETNO KRIVICNO DJELO.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 07 0 K 004228 10

Kž od 12.10.2010. g.).

Saizvršilačko svojstvo

Član 251. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

POŠTO JE OPTUŽENA P.M. PRI DOVODENJU ODNOSNO ODRŽAVANJU U ZABLUDI OŠTECENIH NASTUPALA KAO PREDSTAVNIK AGENCIJE „NEKRETNINA 2A“, KOJOM JE KAKO JE UTVRĐENO FAKTIČKI UPRAVLJALA, TE DA KAO UCINITELJ KRIVIČNOG DJELA PRIJEVARE U PRIVREDNOM POSLOVANJU IZ ČLANA 251. KZ FBiH U ZAKONU NIJE ODREĐENA ODGOVORNA OSOBA NEGO ONAJ KO RADNJE PREDUZIMA KAO PREDSTAVNIK ILI ZASTUPNIK PRAVNE OSOBE, ONDA SE NJENO SAIZVRŠILACKO SVOJSTVO NE MOŽE NEGIRATI ŽALBENIM NAVODIMA DA ONA NIJE IMALA FORMALNOPRAVNO SVOJSTVO ODGOVORNE OSOBE I DA JE UGOVORE SA OŠTECENIMA ZAKLJUČIVALA OPTUŽENA K.N. ZAMJENICA DIREKTORICE POMENUTE AGENCIJE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 09 0 K 000374 10 Kž

6 od 13.07.2010. g.)

Protivpravna imovinska korist kao obilježje Krivičnog djela

Član 251. stav 3. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

IZ ZAKONSKOG OPISA KRIVIČNOG DJELA PRIJEVARE U PRIVREDNOM POSLOVANJU IZ ČLANA 251. KZ FBiH VIDLJIVO JE DA JE ZA POSTOJANJE OSNOVNOG OBLIKA OVOG KRIVIČNOG DJELA IZ STAVA 1. TOG ČLANA POTREBNO DA UCINITELJ POSTUPA S CILJEM PRIBAVLJANJA PROTIVPRAVNE IMOVINSKE KORISTI PRAVNOJ OSOBI CIJI JE ON ZASTUPNIK ILI PREDSTAVNIK ILI DRUGOJ PRAVNOJ OSOBI, TE DA JE, ZA POSTOJANJE KVALIFICIRANOG OBLIKA OVOG KRIVIČNOG DJELA IZ ČLANA 251. STAV 3. KZ FBiH, ZA KOJE JE OPTUŽENA P.M. OGLAŠENA KRIVOM PRVOSTEPENOM PRESUDOM, POTREBNO DA JE PRIBAVLJENA IMOVINSKA KORIST ILI DA JE PROUZROKOVANA ŠTETA KOJA PRELAZI IZNOS OD 50.000,00 KM. S OBZIROM DA JE U CINJENICNOM OPISU DJELA U IZRECI POBIJANE PRESUDE JASNO NAVEDENO U KOJIM IZNOSIMA JE UCINJENJEM DJELA DRUGOME – POJEDINIM OŠTECENIMA PROUZROKOVANA ŠTETA (TE U TIM IZNOSIMA I PRIBAVLJENA KORIST PRIVREDNIM DRUŠTVIMA NEKRETNINE P. I NEKRETNINE 2A) I DA

JE NEKIMA OD OŠTECENIH PROUZROKOVANA ŠTETA KOJA PRELAZI IZNOS OD 50.000,00 KM, NENAVODENJEM U IZRECI PRESUDE KOLIKA JE IMOVINSKA KORIST PRIBAVLJENA KOJEM PRIVREDNOM

DRUŠTVU IZREKA POBIJANE PRESUDE NIJE UCINJENA NERAZUMLJIVOM BUDUCI DA CINJENICNI OPISI DJELA U IZRECI PRESUDE SADRŽE SVE ŠTO JE POTREBNO DA SE TA DJELA ODREDE ODNOSNO DA SE IZVRŠI PRAVILNA PRAVNA OCJENA KRIVIČNOG DJELA.

Kž 6 od 13.07.2010. g.)

Pokušaj Krivičnog djela iznude

Član 295. stav 2. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa cl. 28. i 29. Krivičnog zakona FBiH

NE RADI SE O NEPODOBNOM POKUŠAJU UCINJENJA KRIVIČNOG DJELA IZNUDE VEC O POKUŠAJU KRIVIČNOG DJELA IZNUDE IZ ČLANA 295. STAV 2. U VEZI SA STAVOM 1. I U VEZI SA ČLANOM 28. I 29. KZ FBiH AKO JE OPTUŽENI PREDUZIMAO RADNJE PRINUDAVANJA OŠTECENOG, DA MU PRODA UGOSTITELJSKI OBJEKAT KOJI NIJE NJEGOVO VLASNIŠTVO, BEZ OBZIRA ŠTO KAO KUPAC NE BI MOGAO STECI PRAVO VLASNIŠTVA NA TOM OBJEKTU. OVO ZBOG TOGA, JER TAKAV KUPOPRODAJNI UGOVOR NIJE MORAO U SMISLU OBLIGACIONOPRAVNIH ODNOSA BITI ISPRAVAN, VEC JE BILO DOVOLJNO DA JE OPTUŽENI SMATRAO DA CE PRINUDAVANJEM OŠTECENOG NA ZAKLJUCENJE OVAKVOG UGOVORA I OVAKVOM KUPOVINOM OD NEVLASNIKA NAKON ULASKA U POSJED UGOSTITELJSKOG OBJEKTA MOCI VRŠITI NJEGOVU EKSPLOATACIJU U SMISLU PRIBAVLJANJA IMOVINSKE KORISTI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 09 0 K 001427 09 Kž

11 od 22.04.2010. g.).

Krivotvorenje isprave

Član 373. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

OKOLNOST DA SE RADILO O UPOTREBI LAŽNIH PUNOMOCI KOJE SU BILE OVJERENE OD STRANE SUDA DAJE TIM PUNOMOCIMA KARAKTER JAVNIH ISPRAVA BEZ OBZIRA ŠTO JE NESPORNO UTVRĐENO DA ONE NISU BILE POTPISANE OD STRANE NAVODNIH POSLODAVACA. KAKO JE OPTUŽENA UPOTRIJEbila LAŽNE PUNOMOCI ODNOSNO LAŽNE JAVNE ISPRAVE, UCINILA JE KRIVICNO DJELO KRIVOTVORENJA ISPRAVE IZ ČLANA 373. STAV 2. KZ FBiH.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 09 0 K 000374 10 Kž

Svijest o protivpravnosti djela

ZA POSTOJANJE KRIVIČNOG DJELA RATNOG ZLOČINA PROTIV RATNIH ZAROBLJENIKA IZ ČLANA 144. PREUZETOG KZ SFRJ IZMEĐU OSTALOG JE POTREBNO DA POSTUPANJE OPTUŽENOG OBJEKTIVNO PREDSTAVLJA POVREDU PRAVILA MEĐUNARODNOG PRAVA. SAM OPTUŽENI U VRIJEME UČINJENJA TOG KRIVIČNOG DJELA NE MORA BITI SVJESTAN DA KRŠI PRAVILA MEĐUNARODNOG PRAVA, VEĆ JE DOVOLJNO DA JE ON BIO SVJESTAN PROTIVPRAVNOSTI TOG DJELA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-KŽ-07-000196 od 27.03.2008.g.).

Izvršenje naređenja pretpostavljenih i protivpravnost Krivičnog djela

Član 239. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ

BEZ OBZIRA NA VOJNO NAČELO SUBORDINACIJE OPTUŽENI JE KAO UPRAVNIK ZATVORA BIO OVLAŠTEN I DUŽAN DA U SMISLU ODREDBE ČLANA 239. PREUZETOG KZ SFRJ PROCJENJUJE MOGUĆE POSLJEDICE IZDATIH NAREDBI VOJNE KOMANDE ILI NADREĐENOG STARJEŠINE, TE DA TE NAREDBE UPRAVLJENE NA IZVRŠENJE KRIVIČNOG DJELA RATNOG ZLOČINA NE PRENOSI NA IZVRŠENJE ČUVARIMA ZATVORA. RADI TOGA SUPROTNO POSTUPANJU OPTUŽENOG IAKO JE REZULTAT IZVRŠENJA NAREĐENJA NJEGOVIH PRETPOSTAVLJENIH NE ISKLJUČUJE PROTIVPRAVNOST KRIVIČNOG DJELA RATNOG ZLOČINA PROTIV RATNIH ZAROBLJENIKA IZ ČLANA 144. PREUZETOG KZ SFRJ.

Obilježja djela kao otežavajuća okolnost

POŠTO SE IZ ČINJENIČNOG OPISA DJELA IZREKE PRESUDE VIDI, DA JE OPTUŽENI PRILIKOM UČINJENJA KRIVIČNOG DJELA, TEŠKO DJELO PROTIV SIGURNOSTI JAVNOG PROMETA IZ ČLANA 320. STAV 2. U VEZI SA ČLANOM 315. STAV 1. KZ FBiH SA VOZILOM UPRAVLJAO BRZINOM KOJA ZNATNO PREMAŠUJE DOPUŠTENU BRZINU I U STANJU ALKOHOLISANOSTI, ONDA SE TE ISTE OKOLNOSTI NE MOGU DVOSTRUKO VREDNOVATI I UZETI U OBZIR PRILIKOM ODMJERAVANJA KAZNE, JER SU ONE BILE NUŽAN UVJET ZA NJEGOVO POSTOJANJE.

Dovršeni polni odnošaj

Član 203. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

ZA DOVRŠENI POLNI ODNOŠAJ U SMISLU ČLANA 203. KZ FBiH DOVOLJNO JE I SAMO DJELIMIČNO PRODIRANJE MUŠKOG POLNOG ORGANA U ŽENSKI POLNI ORGAN, UZ UTVRĐENJE DA JE DO TOGA DOŠLO UZ UPOTREBU SILE (ILI PRIJETNJE) OD STRANE OPTUŽENOG PREMA OŠTEĆENOJ.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj:09-0-K-09-000153 09 KŽ 3 od 01.07.2009.g.).

Svojstvo pješaka

Član 336. stav 2. u vezi sa članom 332. stav 1. Krivičnog zakona FBiH

OŠTEĆNI KOJI JE U VRIJEME NASTANKA PROMETNE NEZGODE SPAVAO NA PUTU KADA JE DOŠLO DO NJEGOVOG PREGAŽENJA I VUČENJA VOZILOM PO PUTU NE MOŽE SE SMATRATI PJEŠAKOM, S OBZIROM DA U ODREDBI ČLANA 9. TAČKA 42. ZAKONA O OSNOVAMA SIGURNOSTI PROMETA NA PUTEVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI KAO PJEŠAK NIJE NAVEDENA OSOBA KOJA SPAVA (LEŽI) NA PUTU. SAMIM TIM OŠTEĆENI SE NE MOŽE TRETIRATI NI KAO UČESNIK U PROMETU, VEĆ KAO PREPREKA NA PUTU, PA SE JEDINO SA TOG SAOBRAĆAJNO-PRAVNOG ASPEKTA MOŽE ISPITATI DA LI JE OPTUŽENI U VOŽNJI NAPRAVIO PROPUSTE KOJI SU U UZROČNOJ VEZI SA NASTANKOM PROMETNE NEZGODE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-KŽk-09-000005 od 28.05.2009. g.).

Nepostojanje očigledne nesposobnosti za bezbjednu vožnju

Član 336. stav 2. u vezi sa članom 332. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

UNUTRAŠNJE STANJE OPTUŽENOG UZROKOVANO UPOTREBOM ALKOHOLA KOJE SE OGLEDA U REDUCIRANJU NJEGOVE PSIHOMOTORIKE PREDSTAVLJA POSTOJANJE VAŽNIH ČINJENICA, ALI ONE NISU DOVOLJNE ZA IZVOĐENJE PRAVNOG ZAKLJUČKA DA JE ZBOG TOGA BIO OČIGLEDNO NESPOSOBAN ZA BEZBJEDNU VOŽNJU. OVO BEZ OBZIRA ŠTO JE SVE TO SVOJIM NAVODIMA POTVRDIO I VJEŠTAK ZA SUDSKU MEDICINU, JER SU TAKVI NAVODI NE SAMO IZVAN DOMENA NJEGOVE STRUKE I VJEŠTAČENJA, VEĆ I RADI TOGA ŠTO POSTOJANJE OČIGLEDNE NESPOSOBNOSTI ZA BEZBJEDNU VOŽNJU SPADA U KATEGORIJU PRAVNIH ZAKLJUČAKA ZA ČIJE JE IZVOĐENJE ISKLJUČIVO OVLAŠTEN SAMO SUD.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-KŽ-08-000408 od 05.02.2009. g.)

POŠTO SE POD LAŽNOM ISPRAVOM PODRAZUMIJEVA ISPRAVA KOJU NIJE IZDAO ONAJ KO JE NA NJOJ OZNAČEN KAO IZDAVATELJ, PRI ČEMU JE IRELEVANTNO DA LI JE SADRŽAJ ISPRAVE ISTINIT ILI NIJE, A POD PREINAČENOM PRAVOM ISPRAVOM, ISPRAVA KOD KOJE JE NEOVLAŠĆENO IZMIJENJEN NJEN PRVOBITNI SADRŽAJ U ODNOSU NA PRAVNO RELEVANTNE ČINJENICE, ONDA JE JASNO, BUDUĆI DA SE U ČINJENIČNOM OPISU DJELA U IZRECI POBIJANE PRESUDE U DIJELU KOJI SE ODNOSI NA OPTUŽENE M.A. I K.Č. NE NAVODI DA SU NA ISPRAVAMA ZA KOJE SE POMINJU KAO IZDAVATELJI ISPRAVA OZNAČENA LICA KOJA TE ISPRAVE NISU IZDALA ODNOSNO DA JE NEKO IZMIJENIO NJIHOV PRVOBITNI SADRŽAJ U POGLEDU PRAVNO RELEVANTNIH ČINJENICA, JASNO JE DA TAKAV ČINJENIČNI OPIS DJELA NE SADRŽI BITNA OBILJEŽJA KRIVIČNOG DJELA KRIVOTVORENJA ISPRAVE IZ ČLANA 373. STAV 2. U VEZI SA STAVOM 1. KZ FBiH I DA JE DOSLJEDNO TOME UČINJENA POVREDA KRIVIČNOG ZAKONA NA NJIHOVU ŠTETU KADA SU ZA TO KRIVIČNO DJELO OGLAŠENI KRIVIM.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: KŽ-534/04 od 10.03.2005.g.).

Svojstvo ratnog zarobljenika

Član 144. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ u vezi sa čl. 4. Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.8.1949. g.

MALOLJETSVO SAMO PO SEBI NIJE SVOJSTVO KOJE BI NEKOJ OSOBI ONEMOGUĆAVALO STATUS RATNOG ZAROBLJENIKA, A NITI JE ZA TAKAV STATUS OD ZNAČAJA OKOLNOST DA LI JE NEKA OSOBA, KOJA JE PRIPADNIK ORUŽANIH SNAGA STRANE U SUKOBU, NEPOSREDNO PRIJE NEGO ŠTO SE NAŠLA POD VLAŠĆU NEPRIJATELJA SUDJELOVALA U BORBENIM DEJSTVIMA.

Zaštićene osobe

Član 144. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ u vezi sa članom 4. Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima

ZAŠTIĆENE OSOBE MOGU BITI ISTOG DRŽAVLJANSTVA KAO I OSOBE KOJE SU PREMA NJIMA PRIMJENILE POSTUPKE KOJI PREDSTAVLJAJU TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG HUMANITARNOG PRAVA, JER JE ZA TAKAV STATUS BITNO DA SE OSOBA NAŠLA U RUKAMA STRANE U SUKOBU ZA KOJU JE NIJE OBAVEZIVALA LOJALNOST I ČIJU ZAŠTITU NIJE UŽIVALA.

Preventivna (anticipirana) nužna odbrana

Član 26. st. 1. i 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

PREVENTIVNA NUŽNA ODBRANA OD NAVODNOG BUDUĆEG NAPADA NIJE DOZVOLJENA, JER U TAKVOJ SITUACIJI NIJE NEPOSREDNO UGROŽENO PRAVNO DOBRO ODNOSNO ŽIVOT OŠTEĆENIH, A U SUPROTNOM KADA BI TO BILO DOZVOLJENO OČIGLEDNO BI IMALO ZA POSLJEDICU NE SAMO OPĆU NESIGURNOST GRAĐANA, VEĆ I ŠIROKU MOGUĆNOST ZLOUPOTREBE TAKVOG PRAVA.

Ubistvo na okrutan način

POŠTO POSTOJI KVALIFIKATORNA OKOLNOST USMRĆENJA OŠTEĆNOG NA OKRUTAN NAČIN, S OBZIROM DA SU U DINAMICI DOGAĐAJA OSTVARENI KAKO NJEZIN OBJEKTIVNI ELEMENT JER JE ZBOG 103 UDARCA NOŽEM KOJE MU JE ZADAO OPTUŽENI, OŠTEĆENI TRPIO TEŠKE BOLOVE I PATNJE KOJE PREVAZILAZE INTENZITET BOLOVA I PATNJI KOJI SE MANIFESTUJU KOD OBIČNOG UBISTVA, TAKO I NJEZIN SUBJEKTIVNI ELEMENT JER JE KOD OPTUŽENOG POSTOJALA SVIJEST DA OŠTEĆENOM NANOSI BOLOVE I PATNJE UPRAVO TAKVOG INTENZITETA KOJE JE HTIO, ONDA JE OPTUŽENI UČINIO KRIVIČNO DJELO KVALIFIKOVANOG UBISTVA IZ ČLANA 166. STAV 2. TAČKA A) KZ FBiH.

Prouzročenje smrti iz nehata

Član 168. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

AKO SE OPTUŽENI PREDHODNO NIJE UVJERIO DA SE U CIJEVI PIŠTOLJA NALAZI METAK, PA JE NEHOTIČNO PRITISNUO NA OBARAČ PIŠTOLJA, OLAKO DRŽEĆI DA SE U CIJEVI PIŠTOLJA NE NALAZI METAK I DA NEĆE DOĆI DO ISPALJENJA METKA I KAKO JE NAKON PRITISKANJA NA OBARAČ DOŠLO DO ISPALENJA METKA IZ PIŠTOLJA KOJIM JE POGODIO OŠTEĆENU U LIJEVU SLJEPOČNU STRANU GLAVE OD KOJE POVREDE JE UMRLA, ONDA SE RADI O NJEGOVOM NEHATNOM POSTUPANJU, JER JE, IAKO SVJESTAN DA USLJED NJEGOVOG ČINJENJA MOŽE NASTUPITI ZABRANJENA POSLJEDICA, OLAKO DRŽAO DA ONA NEĆE NASTUPITI ILI DA ĆE JE MOĆI SPRIJEČITI.

Načelo povjerenja u prometu

BEZ OBZIRA ŠTO JE OŠTEĆENI UPRAVLJAJUĆI SA VOZILOM PRAVOVREMENO MOGAO UOČITI DOLAZAK VOZILA OPTUŽENOG I ODUSTAJANJEM ILI ODLAGANJEM SKRETANJA U LIJEVO SA KOLOVOZNE TRAKE KOJOM SE DO TADA KRETAO NA KOLOVOZNU TRAKU KOJOM SE IZ SUPROTNOG SMJERA KRETAO OPTUŽENI SAČEKATI PROLAZAK VOZILA KOJIM JE UPRAVLJAO OPTUŽENI I TAKO IZBJEĆI PROMETNU NEZGODU, OPTUŽENI JE TAKOĐE U INTERAKCIJI SA OŠTEĆENIM UZROKOVAO NJEZIN NASTANAK, JER SE VOZILOM KRETAO BRZINOM OD 103 KM/H IAKO JE BRZINA BILA OGRANIČENA NA 40 KM/H USLJED ČEGA NIJE MOGAO SVOJE VOZILO ZAUSTAVITI PRIJE MJESTA KONTAKTA S VOZILOM OŠTEĆENOG A ŠTO BI S OBZIROM NA UDALJENOST OD MJESTA KONTAKTA DVA VOZILA NA KOJOJ JE ZAPOČEO KOČENJE, MOGAO UČINITI DA SE KRETAO U GRANICAMA DOPUŠTENE BRZINE, PA SE ZBOG TAKVOG NEPROPISNOG UPRAVLJANJA VOZILOM NE MOŽE USPJEŠNO POZVATI NA NAČELO POVJERENJA U PROMETU, NA KOJE NAČELO SE MOŽE POZVATI SAMO ONAJ UČESNIK U PROMETU ČIJE JE UPRAVLJANJE VOZILOM BILO U SKLADU SA PROMETNIM PROPISIMA.

Grupa ljudi kao obilježje kaznenog djela

Članak 2. stavak 16. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

POŠTO JE PREMA ČINJENIČNOM OPISU DJELA IZ PRVOSTEPENE PRESUDE OPTUŽENIK OGLAŠEN KRIVIM, DA JE NAKON PREDHODNOG DOGOVORA ZAJEDNO SA DVIJE MALODOBNE OSOBE FIZIČKI NAPAO OŠTEĆENIKA I OVOME ODUZEO VOKMEN U NAMJERI PRIBAVLJANJA PROTIVPRAVNE IMOVINSKE KORISTI, ONDA SE U TOM SLUČAJU NE RADI O POČINJENJU KAZNENOG DJELA RAZBOJSTVA IZ ČLANKA. 289. STAVAK 2. KZ FBiH UČINJENOG U SASTAVU GRUPE LJUDI, VEĆ O OSNOVNOM OBLIKU TOG KAZNENOG DJELA IZ STAVKA 1. ISTOG ČLANKA. OVO RADI TOGA, JER JE PREMA ZAKONSKOJ ODREDBI ČLANKA 2. STAVAK 16. POMENUTOG ZAKONA GRUPA LJUDI UDRUŽENJE OD NAJMANE TRI OSOBE KOJE SU POVEZANE RADI TRAJNOG, PONOVLJENOG ILI POVREMENOG ČINJENJA KAZNENIH DJELA, DAKLE NE JEDNOG KAKO JE TO NAVEDENO U ČINJENIČNOM OPISU DJELA VEĆ VIŠE DJELA.

Član 55. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

S OBZIROM DA KRIVIČNO DJELO RAZBOJNIŠTVA IZ ČLANA 289. KZ FBiH PREDSTAVLJA KRIVIČNO DJELO KOD KOJEG JE ZAŠTITNI OBJEKAT NE SAMO IMOVINA NEGO I ŽIVOT ILI TJELO LJUDI, DAKLE, LIČNO DOBRO, ONDA JE ZA POSTOJANJE PRODUŽENOG KRIVIČNOG DJELA RAZBOJNIŠTVA NEOPHODNO POSTOJANJE ISTOVJETNOSTI OŠTEĆENOG KOD SVIH UČINJENIH KRIVIČNIH DJELA I SAMO U TOM SLUČAJU VIŠE KRIVIČNIH DJELA RAZBOJNIŠTVA, UZ ISPUNJENJE OSTALIH UVJETA, MOŽE PREDSTAVLJATI JEDINSTVENU CJELINU.

Afektivno stanje jake razdraženosti

Član 167. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

JAKOM RAZDRAŽENOŠĆU U SMISLU KRIVIČNOG DJELA UBISTVA NA MAH IZ ČLANA 167. U VEZI SA ČLANOM 28. STAV 1. KZ FBiH NE MOŽE SE SMATRATI SVAKO TAKVO AFEKTIVNO STANJE, POGOTOVU KADA IZ NAVODA VJEŠTAKA PSIHIJATRA PROIZILAZI DA JE OPTUŽENI USLJED SVOJIH LIČNIH SVOJSTAVA, PREOSJETLJIVOSTI I PLAŠLJIVOSTI DOVEDEN U STANJE OVOG INTENZIVNOG AFEKTA, VEĆ SE POD TIM PRAVNIM POJOMOM PODRAZUMJEVA SAMO TAKVO AFEKTIVNO STANJE KOJE JE NASTUPILO PRIJE UČINJENJA KRIVIČNOG DJELA I PO OBJEKTIVNOJ OCJENI JE UZROKOVANO NAPADOM, ZLOSTAVLJANJEM ILI TEŠKIM VRIJEĐANJEM OD STRANE OŠTEĆENOG.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 070-0-KŽ-07-000516 od 14.02.2008. g.)

Član 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ

AKO ČINJENIČNI OPIS RADNJI KOJE SE OPTUŽENOM STAVLJAJU NA TERET SADRŽI ČINJENICE I OKOLNOSTI IZ KOJIH BI PROIZILAZILO DA SU TAKVE NJEGOVE RADNJE IZAZVALE STRAH, NESIGURNOST I PONIŽENJE KOD ODREĐENIH CIVILA, ALI NE I DA JE TE RADNJE SMIŠLJENO PREDUZEĆE UPRAVO DA BI KOD CIVILNOG STANOVNIŠTVA IZAZVAO OSJEĆAJ STRAHA, NESIGURNOSTI I PONIŽENOSTI, A NITI ČINJENICE I OKOLNOSTI DA SU TE RADNJE PREDUZETE U SKLOPU PRIMJENJIVANJA SMIŠLJENIH MJERA ZASTRAŠIVANJA I TERORA PREMA CIVILNOM STANOVNIŠTVU, ONDA TAKAV OPIS DJELA NE SADRŽI OBILJEŽJA KRIVIČNOG DJELA RATNOG ZLOČINA PROTIV CIVILNOG STANOVNIŠTVA IZ ČLANA 142. STAV 1. PREUZETOG KZ SFRJ.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije bosne i Hercegovine, broj 070-0-KŽ-07-000168 od 24.04.2007. g.)

Međunarodni oružani sukob

Član 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ

OKOLNOST DA SE PREDMETNI DOGAĐAJ DESIO 19.06.1992.G. ODNOSNO PRIJE 20.06.1992. G. KADA JE ODLUKOM PREDSEDNIŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE, U BOSNI I HERCEGOVINI

PROGLAŠENO RATNO STANJE, NE DOVODI U PITANJE UTVRĐENJE SUDA DA SE TAJ DOGAĐAJ DESIO U VRIJEME I U VEZI SA MEĐUNARODNIM SUKOBOM KOJI JE POSTOJAO U BOSNI I HERCEGOVINI. OVO S OBZIROM NA REZOLUCIJU VIJEĆA SIGURNOSTI UN BROJ 752 OD 15.05.1992.G. KOJOM JE OD SVIH STRANA U SUKOBU I OSTALIH KOJIH SE TO TIČE U BOSNI I HERCEGOVINI ZATRAŽENA TRENUTAČNA OBUSTAVA BORBE, ZATIM DA SE SVI OBLICI MJEŠANJA UKLJUČIVŠI I VOJNE KOJI DOLAZE IZVAN BOSNE I HERCEGOVINE ODMAH OBUSTAVE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 070-0-KŽ-06-000159 od 19.09.2006.g.)

Umišljaj na lišenje života

Član 37. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

IAKO JE OPTUŽENI PUCANJEM IZ PIŠTOLJA OŠTEĆENOM NANIO TEŠKU TJELESNU OZLJEDU U PREDJELU TRBUHA, ODNOSNO DIO TIJELA U KOJEM SE NALAZE VITALNI ORGANI, ZA IZVOĐENJE PRAVNOG ZAKLJUČKA O TOME DA LI JE UMIŠLJAJ OPTUŽENOG BIO USMJEREN NA USMRĆENJE OŠTEĆENOG ILI NJEGOVO TEŠKO TJELESNO OZLIJEĐIVANJE OD ZNAČAJA JE NE SAMO PROUZROKOVANA POSLJEDICA NEGO I TO DA LI JE RADNJE KOJE JE OPTUŽENI PREDUZEIO UKAZUJU DA JE ON HTIO ILI PRISTAO NA USMRĆENJE OŠTEĆENOG ILI NE. POŠTO JE U POBIJANOJ PRESUDI PRAVILNO UTVRĐENO DA JE OPTUŽENI PRI ISPALJENJU HITCA U PRAVCU OŠTEĆENOG DRŽAO PIŠTOLJ USMJEREN NADOLJE, TJ. PREMA DONJEM DIJELU TIJELA OŠTEĆENOG ONDA JE S OBZIROM NA TU OKOLNOST KOD OPTUŽENOG POSTOJAO UMIŠLJAJ NA TEŠKO TJELESNO OZLIJEĐIVANJE OŠTEĆENOG, A NE NA NJEGOVO USMRĆENJE.

Propust oštećenih da se vežu sigurnosnim pojasem

Član 21. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

SA ASPEKTA POSTOJANJA KRIVIČNOG DJELA TEŠKO KRIVIČNO DJELO PROTIV SIGURNOSTI JAVNOG PROMETA IZ ČLANA 336. STAV 2. U VEZI SA ČLANOM 332. STAV 1. KZ FBiH NIJE OD ZNAČAJA OKOLNOST AKO SMRTNO STRADALI OŠTEĆENI U TOJ SAOBRAĆAJNOJ NEZGODI NISU BILI VEZANI SIGURNOSNIM POJASEVIMA, JER TA OKOLNOST NE ISKLJUČUJE KRIVIČNOPRAVNU RELEVANTNU UZROČNA POVEZANOST IZMEĐU PROPUSTA U VOŽNJI OPTUŽENOG I POSLJEDICA (KAKO OSNOVNE TAKO I TZV. TEŽE POSLJEDICE), ALI MOŽE BITI OD ZNAČAJA ZA ODLUKU O KAZNI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 070-0-KŽ-000006 od 05.04.2007.)

Odbijanje davanja odgovora na pitanja kao otežavajuća okolnost

OPTUŽENOJ SE NE MOŽE KAO OTEŽAVAJUĆA OKOLNOST CJENITI TO ŠTO PRILIKOM DAVANJA ISKAZA NIJE HTJELA DA ODGOVARA NA PITANJA VEZANA ZA KRIVIČNO DJELO,

S OBZIROM DA, PREMA ODREDBI ČLANA 6. STAV 3. ZKP FBIH NIJE DUŽNA IZNIJETI SVOJU ODBRANU NITI ODGOVARATI NA POSTAVLJENA PITANJA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 070-0-KŽ-07-000228 od 05.06.2007.g.)

Teške i lake tjelesne povrede kao otežavajuće okolnosti

OKOLNOSTI NE OVISI POSTOJANJE OVOG KRIVIČNOG DJELA. KAO OTEŽAVAJUĆE I OLAKŠAVAJUĆE OKOLNOSTI KOJE UTIČU NA ODMJERAVANJE KAZNE, MOGUĆE JE UZETI SAMO ONE OKOLNOSTI KOJE SU IZVAN BIĆA KRIVIČNOG DJELA ZA KOJE JE OPTUŽENI OGLAŠEN KRIVIM. RADI TOGA JE SUD PRAVILNO POSTUPIO KADA JE OPTUŽENOM PRILIKOM ODMJERAVANJA KAZNE ZA KRIVIČNO DJELO TEŠKO DJELO PROTIV SIGURNOSTI JAVNOG SAOBRAĆAJA IZ ČLANA 336. STAV 2. U VEZI SA ČLANOM 332. STAV 1. KZ FBIH ZA ČIJE POSTOJANJE JE DOVOLJNO NASTUPANJE SMRTI JEDNE OSOBE (OBJEKTIVNI UVJET INKRIMINACIJE), KAO OTEŽAVAJUĆE OKOLNOSTI CJENIO DA SU JOŠ DVIJE OSOBE ZADOBILE TEŠKE TJELESNE POVREDE I JEDNA OSOBA LAKE TJELESNE POVREDE, JER OD TIH OKOLNOSTI NE OVISI POSTOJANJE OVOG KRIVIČNOG DJELA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije, broj 070-0-KŽ-07-00081 od 11.04.2007. g.)

Kajanje kao olakšavajuća okolnost

Član 49. Krivičnog Zakona Federacije Bosne i Hercegovine

PRILIKOM ODMJERAVANJA KAZNE SUD NE MOŽE UZETI U OBZIR I CJENITI KAO OLAKŠAVAJUĆU OKOLNOST SAMO IZJAVU OPTUŽENOG DA SE KAJE ZA UČINJENO KRIVIČNO DJELO, AKO SE IZ TE IZJAVE NE VIDI U ČEMU JE TO KAJANJE KONKRETNO SADRŽANO. OVO ZBOG TOGA, JER DA BI IZRAŽENO KAJANJE MOGLO PREDSTAVLJATI OLAKŠAVAJUĆU OKOLNOST POTREBNA JE MANIFESTACIJA STVARNOG, A NE SAMO VERBALNOG KAJANJA OPTUŽENOG ZA UČINJENO KRIVIČNO DJELO.

Elementi krivičnih djela kao otežavajuće okolnosti

Član 49. stav 1. Krivičnog zakona federacije Bosne i Hercegovine

OKOLNOSTI DA JE OPTUŽENI DJELO UČINIO NOSEĆI SA SOBOM OPASNO ORUĐE-NOŽ, ZATIM DA JE TIM NOŽEM PRIJETIO OŠTEĆENIMA I DA JE KOD OŠTEĆENIH IZAZVAO STRAH I UZNEMIRENOST, TE DA JE DJELO UČINIO SA NAMJEROM SU OKOLNOSTI KOJE ULAZE U ZAKONSKA OBILJEŽJA KRIVIČNIH DJELA ZA KOJA JE OPTUŽENI OGLAŠEN KRIVIM, PA SE STOGA TE OKOLNOSTI NE MOGU OPTUŽENOM DVOSTRUKO VREDNOVATI I PRI UTVRĐIVANJU POSTOJANJA ZAKONSKIH ELEMENATA KRIVIČNIH DJELA ZA KOJA JE OGLAŠEN KRIVIM I PRI ODMJERAVANJU KAZNE KAO OTEŽAVAJUĆE OKOLNOSTI.

Nepružanje pomoći kao otežavajuća okolnost

PRILIKOM ODMJERAVANJA KAZNE OPTUŽENOM, KOJI JE IZ VATRENOG ORUŽJA PUCAO U OŠTEĆENOG KAKO BI GA LIŠIO ŽIVOTA, SUD NIJE MOGAO UZETI U OBZIR I CJENITI KAO OTEŽAVAJUĆU OKOLNOST TO ŠTO NAKON PUCANJA, OŠTEĆENOM NIJE POKUŠAO POMOĆI I SPASITI ŽIVOT, JER JE TO OKOLNOST KOJA PREDSTAVLJA OSNOV ZA PRAVNI ZAKLJUČAK DA JE OPTUŽENI LIŠIO ŽIVOTA OŠTEĆENOG SA UMIŠLJAJEM.

Produženo krivično djelo

ZA POSTOJANJE PRODUŽENOG KRIVIČNOG DJELA RAZBOJNIŠTVA (KAO SLOŽENOG KRIVIČNOG DJELA OD PRINUDE I KRAĐE), IZ ČLANA 289. STAV 1. KZ FBiH, POTREBNO JE IZMEĐU OSTALOG, DA POSTOJI ISTOVJETNOST OŠTEĆENE OSOBE, S OBZIROM DA SE TIM KRIVIČNIM DJELOM PRVENSTVENO UGROŽAVA ŽIVOT ILI TJELO TE OSOBE. KAKO U KONKRETNOM SLUČAJU TAJ UVJET NIJE BIO ISPUNJEN, JER SU ČETRI KRIVIČNOPRAVNE RADNJE OVOG SLOŽENOG KRIVIČNOG DJELA UČINJENE UPOTREBOM PRINUDE NA ŠTETU RAZLIČITIH OŠTEĆENIH OSOBA, SUD JE POVRIJEDIO KRIVIČNI ZAKON U KORIST OPTUŽENOG KADA JE TAKVE RADNJE OPTUŽENOG PRAVNO KVALIFIKOVAO KAO PRODUŽENO KRIVIČNO DJELO RAZBOJNIŠTVA.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH ,brojKŽ-46/04 od 06. 04.2004. g.)

Sukcesivno prisvajanje novca

Članak 384. stavak 3. u vezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

AKO ČINJENIČNI OPIS DJELA IZ PODNESENE OPTUŽBE SADRŽI ČINJENICE I OKOLNOSTI, PREMA KOJIMA JE OSUMNJIČENIK OBAVLJAJUĆI POSLOVE POSREDOVANJA U OSIGURANJU, ZAKLJUČIVANJA UGOVORA SA OSIGURANICIMA I NAPLATE UGOVORNIH PREMIJA, U NAMJERI PRIBAVLJANJA PROTIVPRAVNE IMOVINSKE KORISTI, U VREMENSKOM PERIODU OD 08.06.DO 21.03.2005.G., SUKCESIVNO PRISVAJAO NOVAC OD NAPLAĆENIH PREMIJA OSIGURANJA I TIME OSTVARIO ZAJEDNIČKU ŠTETNU POSLJEDICU U VIDU PRIBAVLJANJA IMOVINSKE KORISTI U IZNOSU OD 53.442,00 KM ,ONDA SE TAKO OPISANA DJELATNOST NE MOŽE PRAVNO OCJENITI KAO PRODULJENO KAZNENO DJELO,VEĆ SAMO KAO JEDNO KAZNENO DJELO PRONEVJERE U SLUŽBI IZ ČLANKA 384.STAVAK 3. U VEZI SA STAVKOM 1. KZ FBiH. STOGA JE, SUDIJA ZA PREDHODNO SASLUŠANJE POGRIJEŠIO KADA JE ZANEMARIO TAKAV ČINJENIČNI OPIS DJELA I U NJEMU POSEBNO OSTVARENU ZAJEDNIČKU ŠTETNU POSLJEDICU, TE PRILIKOM PRAVNE OCJENE DJELA IZVAN NJEGOVIH OKVIRA, POŠAO OD NALAZA I MIŠLJENJA VJEŠTAKA FINANSIJSKE STRUKE U KOJEM JE PRIKAZANO 408 SLUČAJEVA IZDATIH POLICA OSIGURANJA NA ODREĐENE IZNOSE KOJE JE NAPLATIO OSUMNJIČENIK A ZA KOJE NIJE POLAGAO NOVAC I NA TEMELJU TOGA ZAKLJUČIO, DA SE RADI O KONSTRUKCIJI PRODLJENOG KAZNENOG DJELA KOD KOJEG SE S NE MOŽE VRŠITI SABIRANJE POJEDINAČNIH IZNOSA PRISVOJENOG NOVCA.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 070-0-KŽ-07-000044 od 11.09.2007. g.)

Kazneno djelo

I POD UVJETOM, DA BI SE PRAVOVREMENOM LIJEČNIČKOM INTERVENCIJOM SIGURNO SPRIJEČILO NASTUPANJE SMRTI OŠTEĆENIKA, POSTOJI KAZNENOPRAVNA RELEVANTNA UZROČNA VEZA IZMEĐU RADNJE OPTUŽENIKA I TAKVE POSLJEDICE ODNOSNO UČINJENO JE KAZNENO DJELO UBOJSTVA U SITUACIJI KADA JE OPTUŽENIK SA RAZBIJENOM PIVSKOM ČAŠOM UDARIO OŠTEĆENIKA U PREDJELU LIJEVE STRANE VRATA I NA TAJ NAČIN MU ZASJEKAO DIO ZIDA LIJEVE GLAVNE ARTERIJE, USLJED ČEGA JE DOŠLO DO NAGLOG SPOLJAŠNJEG ISKRVAVLJENJA I NJEGOVE SMRTI.

Odluka Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 070–0–KŽ–06–000233 od 21.06.2006. g.)

Razbojstvo

Članak 289. stavak 1. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

PRVOSTUPANJSKI SUD JE POVRIJEDIO KAZNENI ZAKON NA ŠTETU OPTUŽENIKA, KADA JE IZVEO PRAVNI ZAKLJUČAK DA NJEGOVA PRIJETNJA PLASTIČNIM PIŠTOLJEM PREDSTAVLJA UPOTREBU ORUŽJA ODNOSNO KVALIFIKATORNU OKOLNOST KAZNENOG DJELA RAZBOJSTVA IZ ČLANKA 289. STAVAK 2. KZ FBiH. OVO ZBOG TOGA, JER PLASTIČNI PIŠTOLJ BEZ OBZIRA ŠTO JE PREDSTAVLJAO VJERNU IMITACIJU PRAVOG PIŠTOLJA, NEMA SVOJSTVA ORUŽJA U SMISLU ZAKONA O NABAVLJANJU, DRŽANJU I NOŠENJU ORUŽJA I MUNICIJE.

U SLUČAJU KADA JE OPTUŽENIK SA PLASTIČNIM PIŠTOLJEM (KOJI JE PREDSTAVLJAO VJERNU IMITACIJU PRAVOG PIŠTOLJA) ZAPRIJETIO OŠTEĆENOJ DA MU MORA DATI NOVAC, PA JE OŠTEĆENA SMATRAJUĆI DA SE RADI O PRAVOM PIŠTOLJU TU PRIJETNJU SHVATILA OZBILJNO I PREDALA MU NOVAC ONDA SE MORA PRAVNO OCJENITI DA JE OPTUŽENIK NOVAC ODUZEO I PRISVOJIO UPOTREBOM PRIJETNJE, TE DA JE TIME UČINIO KRIVIČNO DJELO RAZBOJSTVA IZ ČLANKA 289. STAVAK 1. KZ FBiH.

(Odluka Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj 070–0–KŽ–06–000061 od 29.03.2006. g.)

Teško djelo protiv sigurnosti javnog prometa

Član 336. stav 4. u vezi sa članom 332. stav 3. Krivičnog zakona FBiH

AKO TUŽITELJ PROPUSTI, DA U ČINJENIČNI SUPSTRAT DJELA OPTUŽNICE UNESE ČINJENICE I OKOLNOSTI KOJE OMOGUĆAVAJU OCJENU, DA JE UTVRĐENA KOLIČINA ALKOHOLA U KRVI OPTUŽENOGA U UZROČNOJ VEZI SA KRŠENJEM SAOBRAĆAJNOG PROPISA O NEPRILAGOĐENOJ BRZINI I DA JE ONO (KRŠENJE SAOBRAĆAJNOG PROPISA) ZAVISNO OD SITUACIJE BILO GRUBO ILI BEZOBZIRNO, ONDA TAKAV OPIS DJELA NE MOŽE BITI OSNOVA ZA IZVOĐENJE ČINJENIČNIH I PRAVNIH ZAKLJUČAKA O UMIŠLJAJNOM UGROŽAVANJU SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA ČINJENIČNI OPIS DJELA IZ OPTUŽNICE, PREMA KOME JE OPTUŽENI U DINAMICI NASTANKA SAOBRAĆAJNE NEZGODE U KOJOJ JE SMRTNO STRADALA JEDNA OSOBA, VOZILOM UPRAVLJAO SA

NEPRILAGOĐENOM BRZINOM I TOM PRILIKOM BIO U STANJU LAKOG PIJANSTVA SA KONCENTRACIJOM ALKOHOLA U KRVU OD 1,06 GR/KG (NIJE NAVEDENO DA JE POMENUTA KOLIČINA ALKOHOLA U KRVU OPTUŽENOGA U UZROČNOJ VEZI SA KRŠENJEM SAOBRAĆAJNOG PROPISA O NEPRILAGOĐENOJ BRZINI, A NITI DA JE ONO BILO GRUBO ILI BEZOBRIRNO), UPUĆUJE NA PRAVNI ZAKLJUČAK O NEHATNOM UGROŽAVANJU SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA ODNOSNO SADRŽI SAMO OBILJEŽJA KRIVIČNOG DJELA TEŠKO DJELO PROTIV SIGURNOSTI JAVNOG PROMETA IZ ČLANA 336. STAV 4. U VEZI SA ČLANOM 332. STAV 3. KZ FBiH.

Nužna odbrana

Član 26. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

I PORED OKOLNOSTI ŠTO JE OŠTEĆENI U VIŠE NAVRATA NAJAVLJIVAO OPTUŽENOM, DA ĆE NAKON SKIDANJA FIKSATORA SA SVOJE NOGE IZVRŠITI NAPAD NA NJEGA I TOM PRILIKOM UPOTRIJEBITI PIŠTOLJ, KAO I OKOLNOSTI DA JE TAKVE PRIJETNJE OPTUŽENI PRIJAVIO POLICIJI KOJA NIJE NIŠTA PREDUZELA, OPTUŽENI NIJE IMAO PRAVO DA TAKAV BUDUĆI NAPAD SPRIJEČI NA NAČIN ŠTO JE IZ PIŠTOLJA PUCAO U OŠTEĆENOG I LIŠIO GA ŽIVOTA KADA OVAJ NIJE PREDUZIMAO NAPADAČKE RADNJE. OVO ZBOG TOGA JER U KRIVIČNOPRAVNOM SMISLU NIJE POSTOJAO ISTODOBNI (ILI DIREKTNO PRIJETEĆI) NAPAD OŠTEĆENOG NA OPTUŽENOG, KOJI BI NAPAD PREDSTAVLJAO JEDAN OD UVJETA POSTOJANJA NUŽNE ODBRANE (ILI NJENOG PREKORAČENJA), ŠTO DALJE ZNAČI DA NIJE DOZVOLJENA ODBRANA PROTIV BUDUĆEG NAPADA (TZV. ANTICIPIRANA NUŽNA ODBRANA).

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj KŽ-526/04 od 01.09.2005.g.)

Učestvovanje u tuči

Član 174. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

PRVOSTEPENI SUD JE IZVEO PRAVILNE ZAKLJUČKE, DA SU OPTUŽENI D.I. I S.A. UČESNICI TUČE U KOJOJ JE JEDNA OSOBA LIŠENA ŽIVOTA, BEZ OBZIRA ŠTO SU ONI POBJEGLI SA MJESTA DOGAĐAJA NEPOSREDNO PRIJE NEGO ŠTO JE OPTUŽENI A.I. PUCAO IZ PIŠTOLJA U OŠTEĆENOGA. OVO ZBOG TOGA, ŠTO U OVOM SLUČAJU OČIGLEDNO POSTOJI PROSTORNO-VREMENSKA POVEZANOST I U KRIVIČNOPRAVNOM SMISLU FORMA JEDINSTVENOG DOGAĐAJA, S OBZIROM DA SU OPTUŽENI D.I. I S.A. SVOJIM PONAŠANJEM DOPRINIJELE NASTANKU TUČE, ZATIM SVOJIM PROTIVPRAVNIM RADNJAMA BITNO UTJECALI NA RAZMAHIVANJE TUČE I PONAŠANJE OPTUŽENOGA A. I., KOJI JE NEPOSREDNO NAKON NJIHOVOG BJEGSTVA PUCAO IZ PIŠTOLJA U OŠTEĆENOGA I TAKO GA LIŠIO ŽIVOTA.

Prijevarena u službi

Član 385. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

PRVOSTEPENI SUD JE POGREŠNO OCIJENIO DA JE OPTUŽENI VRŠEĆI ISPRAVKE U TOVARNIM LISTOVIMA U SVRHU NAPLATE ISTIH, PORED RADNJI KOJE JE KVALIFIKOVAO KAO KRIVIČNO DJELO PRIJEVARE U SLUŽBI IZ ČLANA 385. STAV 1. KZ FBiH, POČINIO I KRIVIČNO DJELO KRIVOTVORENJA SLUŽBENE ISPRAVE IZ ČLANA 389. STAV 1. ISTOG ZAKONA, JER SLUŽBENA ILI ODGOVORNA OSOBA KOJA KRIVOTVORI ISPRAVU, A ZATIM JE UPOTREBI SA CILJEM PRIBAVLJANJA PROTIVPRAVNE IMOVINSKE KORISTI I TIME DOVEDE U ZABLUDU OVLAŠTENU OSOBU DA MU ISPLATI IZNOS NA KOJI GLASI KRIVOTVORENA SLUŽBENA ISPRAVA, KAO ŠTO JE OPTUŽENI POSTUPIO, UČINIO JE SAMO KRIVIČNO DJELO PRIJEVARE U SLUŽBI A NE I KRIVIČNO DJELO KRIVOTVORENJA SLUŽBENE ISPRAVE. OVO ZBOG TOGA JER SU RADNJE KRIVOTVORENJA SLUŽBENE ISPRAVE PO ZAKONSKOM OPISU IZ ČLANA 389. STAV 1. KZ FBiH OBUHVAĆENE I ČINE DIO RADNJE KRIVIČNOG DJELA PRIJEVARE U SLUŽBI IZ ČLANA 385. STAV 1. TOG ZAKONA, BEZ KOJIH SE ONO NE BI MOGLO UČINITI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj KŽ-312/04 od 08.11.2004.g.)

Član 362. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

KRIVIČNO DJELO NASILNIČKOG PONAŠANJA PO SVOJOJ SADRŽINI PREDSTAVLJA NEMOTIVIRANO NASILJE, KOJE SE OGLEDA U NJEGOVOJ BEZRAZLOŽNOSTI I ČINJENICI DA JE ONO BEZ OBJEKTIVNE POVEZANOSTI SA PONAŠANJEM OŠTEĆENOG, PA JE KAO TAKVO REZULTAT OBJESTI I IŽIVLJAVANJA UČINITELJA ODNOSNO SAMO JE SEBI CILJ.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: KŽ-299/03 od 5.2.2004.g.)

PRI OCJENI DA LI JE ODBRANA KOJU JE PRIMJENIO NAPADNUTI KAKO BI OD SEBE ODBIO ISTOVREMENI PROTIVPRAVNI NAPAD BILA NEOPHODNO POTREBNA UZIMA SE U OBZIR NE SAMO TO DA LI JE NAPADNUTI UPOTRIJEBIO JEDINO SREDSTVO KOJE JE U KONKRETNOJ SITUACIJI IMAO ZA ODBRANU NEGO I DA LI JE TO SREDSTVO UPOTRIJEBIO NA NAČIN KOJI JE BIO JEDINO MOGUĆ. RADI TOGA JE PRAVILAN ZAKLJUČAK PRVOSTEPENOG SUDA, DA JE OPTUŽENI ODBIJAJUĆI ISTOVREMENI PROTIVPRAVNI NAPAD OŠTEĆENOG, PREKORAČIO GRANICE NUŽNE ODBRANE, BUDUĆI DA NAČIN NA KOJI JE UPOTRIJEBIO AUTOMATSKU PUŠKU S KOJOM JE RASPOLAGAO – ISPALJIVANJE RAFALA OD OKO 20 METAKA PREMA OŠTEĆENOM KOJI SE NALAZIO IZA NJEGA, BEZ PRETDHODNOG VERBALNOG UPOZORENJA DA ĆE UPOTRJEBITI PUŠKU ILI UPOZORENJA PUCANJEM U ZRAK, NIJE BIO NI JEDINI MOGUĆI NI NEOPHODNO POTREBNI NAČIN ODBRANE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: KŽ-100/04 od 9.12.2004.g.)

Član 207. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

ZA POSTOJANJE KRIVIČNOG DJELA SPOLNI ODNOŠAJ S DJETETOM IZ ČLANA 207. STAV 1. KZ FBiH JE IRELEVANTNO DA LI JE S DJETETOM IZVRŠEN SPOLNI ODNOŠAJ ILI SA SPOLNIM ODNOŠAJEM IZJEDNAČENA SPOLNA RADNJA. KAKO SE SPOLNOM RADNJOM IZJEDNAČENOM SA SPOLNIM ODNOŠAJEM SMATRA SVAKA RADNJA KOJA PODRAZUMIJEVA ULAŽENJE SPOLNOG ORGANA UČINITELJA U TIJELO ŽRTVE ILI ULAŽENJE DRUGIM DIJELOVIMA TIJELA UČINITELJA U SPOLNE ORGANE ŽRTVE S CILJEM ZADOVOLJENJA SPOLNOG NAGONA, ONDA UTVRĐENE RADNJE OPTUŽENOG – STAVLJANJE NJEGOVOG SPOLNOG ORGANA U USTA MLDB. D.A. I MLDB. D.M. PREDSTAVLJAJU S SPOLNIM ODNOŠAJEM IZJEDNAČENE SPOLNE RADNJE S DJETETOM, T.J. RADNJE UČINJENJA NAPRED NAVEDENOG KRIVIČNOG DJELA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: KŽ-418/04 od 23.11.2004.g.)

Član 10. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

DA LI JE PRIMIJENJENA ODBRANA BILA NEOPHODNO POTREBNA ZA ODBIJANJE NAPADA PROCJENJUJE SE NA OSNOVU SVIH OKOLNOSTI NAPADA I ODBRANE, A, PRIJE SVEGA, NA OSNOVU OKOLNOSTI KOJE SE ODNOSU NA INTENZITET NAPADA, SREDSTVA UPOTRIJEBLJENA PRI NAPADU I ODBRANI I SREDSTVA KOJA SU NAPADNUTOM BILA NA RASPOLAGANJU ZA ODBIJANJE NAPADA, OPĆU FIZIČKU SNAGU ALI I TRENUTNU FIZIČKU SPOSOBNOST NAPADAČA I NAPADNUTOG.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: KŽ-146/01 od 29.5.2003.g.)

Član 23 Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

SAIZVRŠILAŠTVO JE SVJESNO I VOLJNO ZAJEDNIČKO IZVRŠENJE KRIVIČNOG DJELA, PA JE ZA NJEGOVO POSTOJANJE POTREBNA ZAJEDNIČKA ODLUKA O DJELU, ALI I OBJEKTIVNI DOPRINOS IZVRŠENJA DJELA, KOJI AKO SE NE SASTOJI U UČEŠĆU U RADNJI IZVRŠENJA DJELA, PRETPOSTAVLJA PREDUZIMANJE TAKVE RADNJE KOJA IMA ODLUČUJUĆI ZNAČAJ U PROCESU IZVRŠENJA DJELA I BEZ KOJE DJELO NE BI MOGLO BITI UOPŠTE IZVRŠENO ILI NE BI MOGLO BITI IZVRŠENO NA NAČIN NA KOJI JE IZVRŠENO.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: KŽ-308/03 od 4.9.2003.g.)

Član 366. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine

ZA POSTOJANJE KRIVIČNOG DJELA NESAVJESTAN RAD U SLUŽBI IZ ČLANA 366. STAV 1. KRIVIČNOG ZAKONA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE NIJE POTREBNA TRAJNOST I SISTEMATIČNOST U NEUREDNOSTI VRŠENJA SLUŽBE, A NITI OCJENA UKUPNOG DJELOVANJA UČINITELJA U NJEGOVOM POSLOVANJU KAO SLUŽBENE OSOBE, VEĆ JE DOVOLJNO SAMO JEDNO ČINJENJE ILI NEČINJENJE KOJE IMA KARAKTER OČIGLEDNO

NESAVJESNOG POSTUPANJA U VRŠENJU DUŽNOSTI U SLUŽBI U SMISLU OVOG KRIVIČNOG DJELA

(Presuda Kantonalnog suda u Tuzli, broj: KŽ-595/02 od 22.4.2003.g.)

Zbirka sudske prakse — Advokatska kancelarija Bilić, Sarajevo. Dokument je informativnog karaktera.